

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 2. marca 2012

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení výmenného, pomocného a školiaceho programu na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles 2020“)

(CON/2012/17)

(2012/C 137/02)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 26. januára 2012 žiadosť Rady Európskej únie o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení výmenného, pomocného a školiaceho programu na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles 2020“) ⁽¹⁾ (ďalej len „navrhované nariadenie“). Dňa 6. februára 2012 ECB prijala druhú žiadosť Európskeho parlamentu o stanovisko k tomu istému navrhovanému nariadeniu.

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 133 a článkoch 127 ods. 4 a 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

1.1. Program Pericles je výmenným, pomocným a školiacim programom na ochranu eura proti falšovaniu a súvisiacim podvodom. Navrhované nariadenie nahradí právny základ programu Pericles, ktorého platnosť uplynie koncom roka 2013 ⁽²⁾, a tým sa predĺži uplatňovanie programu do konca roka 2020. ECB zdôrazňuje svoj názor, že program Pericles je užitočný nástroj prispievajúci k činnostiam uskutočňovaným ECB, Europolom a vnútroštátnymi orgánmi v rámci boja proti falšovaniu eura ⁽³⁾. ECB verí, že program Pericles 2020 bude naďalej prispievať k zachovaniu integrity eurobankoviek vrátane druhej série eurobankoviek.

⁽¹⁾ KOM(2011) 913 v konečnom znení.

⁽²⁾ Program Pericles sa pôvodne vytvoril rozhodnutím Rady 2001/923/ES zo 17. decembra 2001 o vytvorení výmenného, pomocného a školiaceho programu na ochranu eura proti falšovaniu (program Pericles) (Ú. v. ES 339, 21.12.2001, s. 50). Účinnosť rozhodnutia 2001/923/ES sa rozšírila na členské štáty mimo eurozóny rozhodnutím Rady 2001/924/ES zo 17. decembra 2001, ktorým sa rozširuje účinnosť Rozhodnutia o ustanovení programu výmeny, pomoci a výcviku na ochranu eura proti falšovaniu (program Pericles) na členské štáty, ktoré neprijali euro ako jednotnú menu (Ú. v. ES L 339, 21.12.2001, s. 55). Ďalšie zmeny a doplnenia rozhodnutia Rady 2001/923/ES rozšírili pôsobnosť programu Pericles a predĺžili ho do 31. decembra 2013.

⁽³⁾ Pozri odsek 1 stanoviska ECB CON/2006/35 z 5. júla 2006 na žiadosť Rady Európskej únie k dvom navrhovaným rozhodnutiam Rady o výmennom, pomocnom a školiacom programe na ochranu eura proti falšovaniu (program Pericles) (Ú. v. EÚ C 163, 14.7.2006, s. 7). Všetky stanoviská ECB sa uverejňujú na internetovej stránke ECB <http://www.ecb.europa.eu>

- 1.2. ECB zdôrazňuje svoju aktívnu účasť v boji proti falšovaniu eurobankoviek. ECB predovšetkým vyvíja dizajn a pokročilé technické prvky eurobankoviek, čím sa umožňuje širokej verejnosti, ako aj odborníkom odlíšiť pravé bankovky od falzifikátov. Vylepšovanie bankoviek, ktoré boli v obehu niekoľko rokov, je bežnou praxou na udržiavanie náskoku pred falšovateľmi. Aj Eurosystem prijíma toto preventívne opatrenie a čoskoro začne vyrábať druhú sériu eurobankoviek. ECB okrem toho analyzuje nové druhy falzifikátov vo svojom Centre analýzy falzifikátov (Counterfeit Analysis Centre — CAC) a využíva získané znalosti na poskytovanie lepšieho poradenstva orgánom činným v trestnom konaní. CAC koordinuje šírenie všetkých známych technických a štatistických údajov o falzifikátoch eurobankoviek všetkým príslušným stranám.

2. Konkrétne pripomienky

- 2.1. V článku 4 odseku 2 navrhovaného nariadenia sa vymedzuje spôsob hodnotenia miery dosiahnutia konkrétneho cieľa programu Pericles 2020. V tejto súvislosti nezávisia výsledky len od účinného konania na základe programu Pericles 2020, ale aj od niekoľkých vonkajších faktorov vrátane počtu falzifikátov v obehu, dostatočných ľudských, finančných a technických zdrojov, ktoré majú k dispozícii finančné a technické orgány, orgány činné v trestnom konaní a súdne orgány, a od vykonávania ďalších školiacich programov organizovaných pre tieto orgány. V súlade s tým by mal byť program hodnotený na základe porovnania so všetkými aspektami, ktoré majú vplyv na falšovanie eura a podvod. ECB preto odporúča v plnom rozsahu zapojiť ECB a Europol do hodnotenia programu Pericles 2020, ako sa ustanovuje v článku 12 ods. 3 a ods. 4 navrhovaného nariadenia.
- 2.2. Návrhy predložené zúčastnenými členskými štátmi v rámci programu Pericles 2020 môžu zahŕňať účastníkov z tretích krajín, ak je ich prítomnosť dôležitá pre ochranu eura. Hoci ECB uznáva, že výhodou účasti tretích krajín na programe Pericles 2020 by mohlo byť odradenie od falšovania bankoviek a podvodov v celosvetovom meradle, účasť tretích krajín by mala byť uvážlivá a proporcionálna.
- 2.3. ECB si všíma, že v článku 8 ods. 2 písm. a) a c) a článku 10 ods. 3 navrhovaného nariadenia sa upravuje používanie detekčných nástrojov a poskytovanie grantov na nákup zariadení. ECB súhlasí s návrhom udeľovať granty na nákup všeobecného vybavenia laboratórií, napr. mikroskopov, infračervených čítačiek, posuvných meradiel, denzitometrov, mikrometrov, zariadení na meranie vodivosti a magnetizmu, ktoré sú nápomocné pri vyšetrovaní a nie sú osobitne vytvorené alebo predávané ako zariadenia na detekciu falzifikátov. ECB je toho názoru, že spoľahlivé sú jedine tie stroje a prístroje na odhaľovanie falzifikátov, ktoré sú uvedené v zozname uverejnenom na internetovej stránke ECB, a pri ktorých sa uvádza, že uspeli v testoch zahŕňajúcich dávku najnovších druhov falzifikátov a pravých bankoviek s rôznym stupňom opotrebovania. Takéto stroje a prístroje sú však určené profesionálnym spracovateľom peňazí a vo všeobecnosti ich nepoužívajú orgány špecializované na boj proti falšovaniu, ktoré sa v článku 8 ods. 2 písm. c) vymedzujú ako cieľová skupina⁽¹⁾. ECB je preto toho názoru, že nie je vhodné uvažovať o využití prostriedkov programu Pericles 2020 na nákup detektorov falzifikátov alebo o používaní detektorov falzifikátov zo strany orgánov špecializovaných na boj proti falšovaniu.
- 2.4. Pre Komisiu, ECB a Europol by bolo výhodné spoločne preskúmať iniciatívy, ktoré sa majú financovať na základe programu Pericles 2020⁽²⁾, čím by sa predišlo duplicite a prelínaniu programu Pericles 2020 s ostatnými relevantnými programami a činnosťami a zabezpečil rozvoj spoločnej stratégie proti

(1) Podľa posúdenia vplyvov [SEC(2011) 1615 v konečnom znení] je okrem toho jednoznačné, že možnosť financovať nákup zariadení sa vzťahuje na príslušné vnútroštátnej agentúry (tretích krajín) v oblasti ochrany eura proti falšovaniu, s osobitným zameraním sa na špecializované agentúry, ktoré pôsobia v citlivých tretích krajinách, a ktoré majú iné priority než boj proti falšovaniu eura.

(2) Pozri odsek 8 stanoviska ECB CON/2005/22 z 21. júna 2005 na žiadosť Rady Európskej únie k dvom navrhovaným rozhodnutiam Rady o výmennom, pomocnom a školiacom programe na ochranu eura proti falšovaniu (program Pericles) (Ú. v. EÚ C 161, 1.7.2005, s. 11) a odsek 2.2 stanoviska ECB CON/2006/35 z 5. júla 2006 na žiadosť Rady Európskej únie k dvom navrhovaným rozhodnutiam Rady o výmennom, pomocnom a školiacom programe na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles“) (Ú. v. EÚ C 163, 14.7.2006, s. 7).

falšovaní eura a podvodom. Preto by sa mali bod odôvodnenia 7 a článok 11 navrhovaného nariadenia doplniť a zmeniť tak, aby obsahovali zmienku o: a) o včasných konzultáciách Komisie s hlavnými zainteresovanými stranami ohľadom ročného pracovného programu a b) získaní súhlasu ECB a Europolu s ročným pracovným programom na účel jeho prijatia ⁽¹⁾. V tejto súvislosti by ECB a Europol mali mať dostatok času na preskúmanie návrhu ročného pracovného programu a vyjadrenie svojich názorov ešte pred zahájením rozpravy o programe v príslušnom poradnom výbore.

- 2.5. ECB víta článok 12 ods. 1 navrhovaného nariadenia, v ktorom sa od Komisie vyžaduje, aby vykonávala program Pericles 2020 v spolupráci s členskými štátmi prostredníctvom konzultácií v rôznych fázach jeho realizácie, so zreteľom na príslušné opatrenia, ktoré prijali iné príslušné orgány, najmä ECB a Europol. Hoci článok 12 ods. 1 navrhovaného nariadenia zabezpečuje dostatočnú úroveň spolupráce na úrovni Únie, ako aj súlad medzi programom Pericles 2020 a inými príslušnými programami, ECB odporúča Komisii, aby pre konzultáciou s ECB a Europolom v príslušnom poradnom výbore poskytla dostatočný časový priestor na oboznámenie sa s dokumentáciou týkajúcou sa ročného pracovného programu.
- 2.6. ECB odporúča zmeniť a doplniť navrhovaný článok 12 ods. 3 a ods. 4 tak, aby mali ECB a Europol možnosť zúčastňovať sa na hodnotení účinnosti a výkonnosti programu Pericles 2020 a jeho možnom obnovení, zmene alebo pozastavení.

Vo Frankfurte nad Mohanom 2. marca 2012

Prezident ECB

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Pozri odsek 8 stanoviska CON/2005/22.

PRÍLOHA

Pozmeňujúce návrhy

Znenie, ktoré navrhla Komisia	Zmeny a doplnenia, ktoré navrhuje ECB (1)
-------------------------------	---

Zmena a doplnenie 1

Bod odôvodnenia 7 navrhovaného nariadenia

<p>„(7) Malo by sa zabezpečiť, aby tento akčný program Únie bol v súlade s inými programami a činnosťami a doplňal ich. Komisia by mala vykonať všetky potrebné konzultácie vzhľadom na hodnotiace potreby v oblasti ochrany eura s hlavnými zainteresovanými stranami (najmä s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi určenými členskými štátmi, ECB a Europolom) v príslušnom poradnom výbore zriadenom na základe nariadenia (ES) č. 1338/2001, najmä pokiaľ ide o výmeny, pomoc a odbornú prípravu na účely realizácie tohto programu.“</p>	<p>„(7) Malo by sa zabezpečiť, aby tento akčný program Únie bol v súlade s inými programami a činnosťami a doplňal ich. Vo vhodnom časovom predstihu pred prijatím ročného pracovného programu Komisia by mala vykonať všetky potrebné konzultácie vzhľadom na hodnotiace potreby v oblasti ochrany eura s hlavnými zainteresovanými stranami. Komisia by mala (najmä uskutočniť konzultácie s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi určenými členskými štátmi, a usilovať sa o získanie súhlasu ECB a Europolu) s ročným pracovným programom v príslušnom poradnom výbore zriadenom na základe nariadenia (ES) č. 1338/2001, najmä pokiaľ ide o výmeny, pomoc a odbornú prípravu na účely realizácie tohto programu.“</p>
---	---

Odôvodnenie

Ak Komisia, ECB a Europol spoločne preskúmajú iniciatívy, ktoré sa majú financovať na základe programu Pericles 2020 v kontexte ročného pracovného programu, priniesie im to výhody. Takéto spoločné preskúmanie by pomohlo vyhnúť sa duplicitě a prelínaniu sa programu Pericles 2020 a ostatných príslušných programov a činností podporovaných zo strany ECB, Europolu a príslušných vnútroštátnych orgánov. Tento prístup by navyše zabezpečil rozvoj spoločnej stratégie proti falšovaniu eura a podvodom. ECB preto navrhuje zmeniť a doplniť bod odôvodnenia 7 navrhovaného nariadenia tak, aby obsahoval zmienku o: a) o včasných konzultáciách Komisie s hlavnými zainteresovanými stranami ohľadom ročného pracovného programu a b) získaní súhlasu ECB a Europolu s ročným pracovným programom na účel jeho prijatia.

Zmena a doplnenie 2

Článok 11 navrhovaného nariadenia

<p>„Článok 11</p> <p>Ročný pracovný program</p> <p>Komisia prijme s cieľom vykonávania programu ročné pracovné programy. Uvedú sa v nich sledované ciele, očakávané výsledky, spôsob realizácie a ich celková výška. Obsahujú aj opis opatrení, ktoré sa majú financovať, informácie o sumách pridelených na každé opatrenie a orientačný harmonogram realizácie. [...]“</p>	<p>„Článok 11</p> <p>Ročný pracovný program</p> <p>Komisia prijme s cieľom vykonávania programu ročné pracovné programy po včasnej konzultácii s hlavnými zainteresovanými stranami ohľadom návrhov ročných pracovných programov a po získaní súhlasu ECB a Europolu. V ročných pracovných programoch sa Uvedú sa v nich sledované ciele, očakávané výsledky, spôsob realizácie a ich celková výška. Obsahujú aj opis opatrení, ktoré sa majú financovať, informácie o sumách pridelených na každé opatrenie a orientačný harmonogram realizácie. [...]“</p>
--	---

Odôvodnenie

Ak Komisia, ECB a Europol spoločne preskúmajú iniciatívy, ktoré sa majú financovať na základe programu Pericles 2020, priniesie im to výhody. Takéto spoločné preskúmanie by pomohlo vyhnúť sa duplicitě a prelínaniu sa programu Pericles 2020 a ostatných príslušných programov a činností podporovaných zo strany ECB, Europolu a príslušných vnútroštátnych orgánov. Tento prístup by navyše zabezpečil rozvoj spoločnej stratégie proti falšovaniu eura a podvodom. ECB preto navrhuje zmeniť a doplniť článok 11 navrhovaného nariadenia tak, aby obsahoval zmienku o: a) včasných konzultáciách Komisie s hlavnými zainteresovanými stranami ohľadom ročného pracovného programu a b) získaní súhlasu ECB a Europolu s ročným pracovným programom na účel jeho prijatia.

Znenie, ktoré navrhla Komisia

Zmeny a doplnenia, ktoré navrhuje ECB ⁽¹⁾**Zmena a doplnenie 3**

Článok 12 ods. 3 navrhovaného nariadenia

„(3) Hodnotenie programu vykonáva Komisia. [...] najneskôr do 31. decembra 2017.“

„(3) Hodnotenie programu vykonáva Komisia. **Komisia rozpošle návrh hodnotiacej správy príslušným vnútroštátnym orgánom určeným členskými štátmi a usiluje sa o získanie súhlasu ECB a Europolu s jej obsahom v príslušnom poradnom výbore zriadenom na základe nariadenia (ES) č. 1338/2001.** [...] najneskôr do 31. decembra 2017.“*Odôvodnenie*

Aby sa dosiahli všeobecné a osobitné ciele programu Pericles 2020, jeho výkonnosť by mala byť prioritou. ECB je toho názoru, že riadna koordinácia programu Pericles 2020 s existujúcimi programami Únie a členských štátov, ako aj s projektmi ECB a Europolu, je rozhodujúca. V tejto súvislosti je ECB toho názoru, že hodnotiacia správa by mala byť predložená na konzultáciu všetkým hlavným stranám a mala by byť nimi schválená v príslušnom poradnom výbore zriadenom na základe nariadenia (ES) č. 1338/2001. ECB navrhuje na tento účel uvedené zmeny a doplnenia, ktorými sa tiež posilňuje úloha ECB a Europolu pri hodnotení účinnosti a výkonnosti programu Pericles 2020 a jeho možného obnovenia, zmeny alebo pozastavenia.

Zmena a doplnenie 4

Článok 12 ods. 4 navrhovaného nariadenia

„(4) Komisia okrem toho predloží do 31. decembra 2021 Európskemu parlamentu a Rade správu o dosiahnutých výsledkoch programu.“

„(4) Komisia okrem toho **rozpošle návrh správy o dosiahnutých výsledkoch programu príslušným vnútroštátnym orgánom určeným členskými štátmi a usiluje sa o získanie súhlasu ECB a Europolu s hodnotiacou správou v príslušnom poradnom výbore zriadenom na základe nariadenia (ES) č. 1338/2001.** ~~predloží do~~ **Do 31. decembra 2021 Komisia predloží** Európskemu parlamentu a Rade správu o dosiahnutých výsledkoch programu.“*Odôvodnenie*

Úspešné použitie hodnotiacej metódy vo vzťahu k dosiahnutiu osobitných cieľov programu Pericles 2020 si vyžaduje širokú škálu odbornosti, vedomostí a informácií. Tento záver je podložený článkom 4, ktorý obsahuje zoznam veľmi rozličných výsledkov požívaných pri hodnotení miery dosiahnutia týchto cieľov. V tejto súvislosti nezávisia výsledky len od účinného konania na základe programu Pericles 2020, ale aj od niekoľkých vonkajších faktorov vrátane počtu falzifikátov v obehu, dostatočných ľudských, finančných a technických zdrojov, ktoré majú k dispozícii finančné a technické orgány, orgány činné v trestnom konaní a súdne orgány, a od vykonávania ďalších školiacich programov organizovaných pre tieto orgány. V súlade s tým by mal byť program Pericles 2020 hodnotený na základe porovnania so všetkými aspektami, ktoré majú vplyv na falšovanie eura a podvody. Vďaka podstatnej a relevantnej odbornosti a informáciám, ktoré získali, by sa mali ECB, Europol a príslušné vnútroštátne orgány v plnom rozsahu zúčastňovať na hodnotení dosahovania cieľov programu Pericles 2020. Navyše je potrebné usilovať sa o získanie súhlasu ECB a Europolu so záverečnou hodnotiacou správou.

⁽¹⁾ Tučným písmom sa označuje nový text, ktorý ECB navrhuje vložiť. Preškrtnutým písmom sa označuje text, ktorý ECB navrhuje vypustiť.